

HELSTU EFNISATRÍÐI

- úrskurðir óbyggðanefndar í tveimur málum á norðurhluta vestanverðs Norðurlands
(„svæði 7 norður“)

1. Óbyggðanefnd skipa (þrír nefndarmenn í hverju máli):

Karl Axelsson hrl. formaður
Allan Vagn Magnússon héraðsdómari
Benedikt Bogason dómstjóri
Sif Guðjónsdóttir framkvæmdastjóri
Hulda Árnadóttir hdl.

2. Niðurstöður í örstuttu máli (í báðum málum sameiginlega)

Alls var deilt um 14 landsvæði á svæði 7 norður. Niðurstaða óbyggðanefndar er sú að fjögur landsvæði eru eignarlönd, níu landsvæði eru þjóðlenda og afrétt, og eitt landsvæði er þjóðlenda og afréttur að hluta.

Mál nr. 1/2009, Eyjafjörður ásamt Lágheiði en án Almennings norðan Hrauna
Málið skiptist í sjö ágreiningssvæði. Niðurstaða óbyggðanefndar er að fimm þeirra eru þjóðlendur og tvö eru eignarlönd. Ein þjóðlenda er jafnframt afrétt að hluta.

- Eftirtalin landsvæði eru eignarlönd:
 - Vífilsstaðir/Kot
 - Þorvaldsdalsafrétt
- Eftirtalin landsvæði eru þjóðlenda og afréttur eða í afréttareign:
 - Hnjótafjall
 - Skíðadalsafrétt
 - Möðruvallafrétt
 - Bakkasel
 - Stífluafrétt og Lágheiði
- Eftirtalið landsvæði er þjóðlenda (en ekki afréttur eða í afréttareign):
 - Landsvæði norðaustan Stífluafréttar og Lágheiðar

Mál nr. 2/2009, Skagafjörður ásamt Almenningi norðan Hrauna en án Lágheiðar
Málið skiptist í sjö ágreiningssvæði. Niðurstaða óbyggðanefndar er að tvö þeirra eru eignarlönd að öllu leyti og fimm þeirra eru þjóðlendur en jafnframt afréttir.

- Eftirtalin landsvæði eru eignarlönd:
 - Almennigur norðan Hrauna
 - Kolbeinsdalsafrétt (Hólaafrétt)
- Eftirtalin landsvæði eru þjóðlenda og afréttur eða í afréttareign:
 - Hrolleifsdalsafrétt
 - Flókadalsafrétt
 - Unadals- og Deildardalsafréttir
 - Silfrastaðafrétt og Krossland

3. Birting úrskurða og korta á heimasíðu

Úrskurðir óbyggðanefndar, ásamt skýringarkorti, eru birtir á heimasíðu óbyggðanefndar (obyggðanefnd.is), strax að lokinni uppkvaðningu úrskurða.

4. Framhald mála á nyrðri hluta vestanverðs Norðurlands (svæði 7 norður)

Sá sem ekki vill una úrskurði óbyggðanefndar skal höfða einkamál innan sex mánaða frá útgáfudegi þess Lögbirtingablaðs sem útdráttur úr úrskurði er birtur í. Er þá unnt að leggja til úrlausnar dómstóla hverja þá kröfu sem gerð hefur verið fyrir nefndinni.

5. Næstu mál hjá óbyggðanefnd

Vegna sparnaðar í ríkisfjármálum hefur óbyggðanefnd nú engin þjóðlendumál til meðferðar og skal ekki taka til meðferðar ný svæði né fjármálaráðherra lýsa kröfum ríkisins um þjóðlendur fyrr en í fyrsta lagi 1. janúar 2012.

6. Örstutt um málsmeðferð hjá óbyggðanefnd

Málsmeðferð hefst með því að fjármálaráðherra er tilkynnt að óbyggðanefnd hafi ákveðið að taka tiltekið landsvæði til meðferðar og honum veittur frestur til að lýsa kröfum ríkisins um þjóðlendur á svæðinu. Þegar kröfur fjármálaráðherra liggja fyrir gefur óbyggðanefnd út tilkynningu og skorar á þá er telja til eignarréttinda eða annarra réttinda á því svæði sem ríkið gerir kröfu til, að lýsa kröfum sínum fyrir nefndinni innan tiltekins frests. Að lokinni opinberri kynningu á öllum þeim kröfum sem borist hafa á viðkomandi svæði er svæðinu skipt í mál og boðað til fyrstu fyrirtöku. Málið er síðan tekið fyrir eins oft og þörf er á, frekari gögn lögð fram og leitast við að skýra það að öðru leyti. Loks fer fram aðalmeðferð. Fyrirkomulag aðalmeðferðar hjá óbyggðanefnd er almennt með þeim hætti að farið á vettvang undir leiðsögn heimamanna. Að vettvangsferð lokinni eru teknar skýrslur af aðilum og vitnum og loks er málið flutt munnlega. Að lokinni aðalmeðferð er málið tekið til úrskurðar og úrskurður kveðinn upp þegar óbyggðanefnd hefur lokið rannsókn á fyrirbyggjandi gögnum.